

ОБОРОТНІ АКТИВИ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ

CURRENT ASSETS OF THE PRODUCTION ENTERPRISE IN MODERN CONDITIONS: ACCOUNTING-ANALYTICAL ASPECT

Савченко А.М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аудиту та економічного аналізу,
Університет державної фіскальної служби України

Матвіюк А.В.

магістр,
Навчально-науковий інститут обліку, аналізу та аудиту
Університету державної фіскальної служби України

Savchenko Alla

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Audit and Economic Analysis,
State Fiscal Service University of Ukraine

Matviuk Anastasia

Master of Science, Accounting, Analysis and Audit Institute,
State Fiscal Service of Ukraine

У статті досліджено сутність економічної категорії «оборотні активи» та проведено детальне дослідження даного поняття з практичного та наукового поглядів. Висвітлено роль оборотних активів у забезпеченні діяльності підприємства та показано підхід до аналізу оборотних активів, активів на класифікацію оборотних активів та оборотного капіталу. Розглянуто нормативно-правове регулювання оборотних активів на загальнодержавному рівні та рівні підприємства. Визначено організаційно-інформаційну модель аналізу та запропоновано практичне застосування її на основі фінансової звітності підприємства. Висвітлено мету аналізу оборотних активів, завдання та етапи проведення. Визначено джерела інформації, на основі яких проводиться аналіз даної категорії активів підприємства. Досліджено систему показників, яка застосовується під час аналізу оборотних активів підприємства. Здійснено аналіз діяльності підприємства на основі отриманих результатів та виявлено суттєві недоліки в системі управління підприємством. Зазначено чинники, які впливають на ефективність використання оборотних активів, та запропоновано ефективні управлінські рішення, що допоможуть вивести підприємство з кризового стану, підвищити фінансові показники, уникнути банкрутства та збільшити прибуток підприємства.

Ключові слова: оборотні активи, грошові кошти, запаси, виробничі запаси, дебіторська заборгованість підприємства.

В статье исследована сущность экономической категории «оборотные активы» и проведено детальное исследование данного понятия с практической и научной точек зрения. Освещена роль оборотных активов в обеспечении деятельности предприятия и показан подход к анализу оборотных активов, активов на классификацию оборотных активов и оборотного капитала. Рассмотрено нормативно-правовое регулирование оборотных активов на общегосударственном уровне и уровне предприятия. Определена организационно-информационная модель анализа и предложено практическое применение на основе финансовой отчетности предприятия. Освещены цель анализа оборотных активов, задачи и этапы проведения. Определены источники информации, на основе которых проводится анализ данной категории активов. Исследована система показателей, которая применяется при анализе оборотных активов предприятия. Осуществлен анализ деятельности предприятия на основе полученных результатов и выявлены существенные недостатки в системе управления предприятием. Указаны факторы, влияющие на эффективность использования оборотных активов, и предложены эффективные управленческие ре-

шения, которые помогут вывести предприятие из кризисного состояния, повысят финансовые показатели, избежать банкротства и увеличить прибыль предприятия.

Ключевые слова: оборотные активы, денежные средства, запасы, производственные запасы, дебиторская задолженность предприятия.

The article investigates the essence of the economic category "current assets" and conducted a detailed study of this concept from a practical and scientific point of view. The concept of "working assets" is clarified and the difference in the understanding of the terms "working assets" and "working capital" is analyzed. The directions of improvement of the classification of current assets on the basis of allocation into specific subgroups of specific working assets of production enterprises are offered. The distribution of the available features of the classification of current assets is made. The role of current assets in ensuring the activity of the enterprise is highlighted and the approach to the analysis of current assets is shown. assets for classification of current assets and working capital. The regulatory legal regulation of current assets at the national and enterprise level is considered. The organizational-information model of the analysis is defined and practical application based on the financial statements of the enterprise is proposed. The purpose of the analysis of current assets, tasks and stages of carrying out are explained. The sources of information on the basis of which the analysis of the given category of assets of the enterprise is determined. The system of indicators, which is used in the analysis of current assets of the enterprise, is investigated. The characteristic of the coefficient analysis of the financial statements is presented. The analysis of the activity of the company on the basis of the results obtained and revealed significant shortcomings in the enterprise management system. The basic principles and requirements for the optimization of working capital are considered, the current state of working capital of domestic enterprises is analyzed, as well as the main negative factors that have led to the deterioration of the structure of working capital of domestic enterprises. The factors that influence the efficiency of the use of current assets and the proposed effective management solutions that will help bring the company out of crisis and improve financial performance, avoid bankruptcy and increase the profit of the enterprise.

Key words: currentassets, cash, inventories, productioninventories, accounts receivable.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. На сучасному етапі розвитку країни перед виробничими підприємствами виникає потреба ефективного формування і використання оборотних активів, які є найбільш мобільною частиною активів. Раціональне формування та ефективне використання оборотних активів є запорукою безперервного функціонування підприємства, виконання виробничої програми, забезпечення зобов'язань перед споживачами, поліпшення фінансового становища та конкурентоспроможності на ринку. Досягнення високого рівня ефективного використання оборотних активів у кінцевому підсумку забезпечить можливість отримати позитивний фінансовий результат. Отже, дослідження економічної сутності поняття в обліково-аналітичному аспекті представляє значний науковий та практичний інтерес.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення проблеми і на які спираються автори. Дослідженню теоретичних та практичних аспектів обліку й аналізу оборотних активів та їхніх окремих елементів присвячено публікації багатьох іноземних та вітчизняних учених. Вагомий внесок у дослідження даного питання зробили І.В. Балабанов, І.М. Бубняк, В.О. Гриньова, Р.С. Сорока, Д. Томкін та багато інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Аналіз останніх публікацій із питань оборотних активів в обліково-аналітичному контексті дає підстави вважати, що

відсутня єдина визначена методика аналізу, не розроблена узагальнена система показників, яка використовується в аналізі оборотних активів. Наведений матеріал може застосовуватися в практичній діяльності виробничого підприємства як алгоритм здійснення аналізу оборотних активів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Попереднє дослідження сутності категорії «оборотні активи» показало, що в економічній літературі досить часто розглядають «оборотні активи» як синонім понять «оборотний капітал», «чистий оборотний капітал», «робочий капітал», «поточні активи», «оборотні кошти» та багато інших.

А.С. Полторак сучасних вітчизняних та зарубіжних дослідників поділяє на три групи: «Перша група вважає «оборотні активи», «оборотний капітал», «оборотні засоби», «оборотні кошти», «оборотні фонди», «поточні активи» синонімами, друга група об'єднує лише деякі поняття, третя група зазначає різний економічний зміст зазначених понять, саме тому ототожнювати їх помилково» [1].

С.І. Юрій та В.М. Федосов під оборотними активами розуміють «активи у вигляді грошей та інших мобільних активів, що перетворюються на грошові кошти на протязі виробничого циклу». Наслідком роботи оборотних активів учені вважають отримання прибутку як основну мету ведення бізнесу [2, с. 445].

Невірність ототожнення оборотних активів з оборотними коштами полягає у тому, що загальноприйнятий поділ оборотних коштів на обо-

ротні фонди та фонди обігу не враховує такого складника господарських засобів підприємства як короткострокові фінансові вкладення. До оборотних активів включаються як матеріальні, так і грошові ресурси, тому поняття оборотних активів є більш широким, аніж поняття оборотних коштів [3, с. 981].

Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [4], оборотні активи – «це гроші та їхні еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців із дати балансу» [4].

Аналізуючи різні підходи вчених-економістів до визначення оборотних активів, можна стверджувати, що оборотні активи виступають як грошові кошти або частина виробничих фондів, які передбачені для реалізації або споживання протягом операційного циклу або 12 місяців із дати балансу.

Склад оборотних активів зазначений у Національному стандарті (положенні) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [4], відповідно до якого сформовано найважливіші класифікаційні ознаки, за якими необхідно поділяти оборотні активи, а саме «відповідно до джерел формування, відповідно до складу, відповідно до рівня ліквідності, відповідно до місця у відтворювальному процесі» (рис. 1).

Ефективна діяльність суб'єкта господарювання забезпечується за рахунок дієвого механізму обліку оборотних активів. Повне та достовірне відображення інформації в обліку щодо

оборотних активів досягається шляхом дієвого регулювання як на рівні держави, так і на рівні підприємства (табл. 1).

Оборотні активи є одним із найважливіших елементів для успішного функціонування підприємства, обсяг яких безпосередньо впливає на ефективність у цілому, адже оборотні активи служать індикатором ділової активності підприємства та його оборотності. Активи понад норму призводять до невиправданого накопичення запасів, неефективного функціонування та невикористання в подальшій операційній діяльності. За умови нестачі оборотних активів підприємство не зможе виконувати свої зобов'язання в повному обсязі. Тому досить важливо проводити аналіз складу та динаміки, наявності та ефективності використання оборотних активів для забезпечення безперервного виробничого процесу [6, с. 77].

В економічній літературі наводяться різноманітні підходи до методики аналізу. Різниця полягає в етапах аналізу, методиці розрахунку аналітичних показників та рівнях, але незалежно від перерахованих відмінностей є основний взаємозв'язок.

Проводячи аналіз структури оборотних активів ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат», потрібно мати на увазі, що стабільний фінансовий стан переважно залежить від оптимального розташування засобів відповідно до стадій процесу кругообігу: постачання, виробництво і збут продукції. Обсяги вкладення основного капіталу в кожен етап кругообігу залежать від технологічних і галузевих особливостей підприємства. Таким чином, для підприємств із матеріаломістким виробництвом потрібно значне вкладення

Рис. 1. Класифікація оборотних активів підприємства відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Джерело: розроблено авторами на основі [4]

Таблиця 1

Рівні регулювання обліку оборотних активів

Загальнодержавний рівень	Рівень підприємства
Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність»	Наказ про облікову політику
Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Робочий план рахунків для обліку оборотних активів
П(С)БО 9 «Запаси»	Наказ про проведення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей
П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість»	Графіки документообігу та інвентаризації
П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції»	Порядок організації та реалізації внутрішнього контролю
Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій	
МСБО: МСБО 1 «Подання фінансової звітності» МСБО 2 «Запаси» МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»	

Джерело: розроблено авторами на основі [1]

капіталу у виробничі запаси, для підприємства з тривалими циклами виробництва – у незавершене виробництво і т. д.

Провівши розрахунок аналітичних показників оборотних активів ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат», можна зробити висновки, що в 2018 р. коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості збільшився на 0,24 порівняно з 2017 р., що свідчить про те, що підприємство збільшило продаж товарів у кредит.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів зменшився у 2018 р. на 0,92, що говорить про те, що зменшився оборот оборотних активів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності в 2017 р. перевищує нормативне значення цього показника (0,1–0,2), що свідчить про неефективну стратегію управління фінансовими ресурсами. Проте в 2018 р. значення показника нормалізувалося і становило 0,27.

Коефіцієнт покриття у 2017 і 2018 рр. знаходиться в межах нормативного значення (1–3), проте в 2018 р. його значення зменшилося на 0,18, що говорить про зменшення кількості оборотних активів, і підприємство не може розраховуватися за поточними активами.

Коефіцієнт автономії в обох роках знаходиться нижче нормативного значення (0,4–0,6), тому ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат» необхідно працювати в напрямі підвищення значення цього показника. Якщо платоспроможність уже порушена, то бажаним заходом є вкладання додаткових коштів власниками або залучення стороннього інвестора. Якщо ж ліквідність компанії в нормі і вона здатна збалансувати вхідні й вихідні грошові потоки, то заходи щодо підвищення стійкості компанії

можуть бути не терміновими. Для цього можна, наприклад, реінвестувати отриманий прибуток протягом наступних кількох років.

За даними балансу проведемо аналіз динаміки оборотних активів ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат» (табл. 3).

Отже, із даних табл. 1 видно, що оборотні активи підприємства протягом 2016–2018 рр. у динаміці збільшувалися та в 2018 р. становили 612 494 тис грн. На дану зміну вплинуло суттєве збільшення запасів, готової продукції та дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги.

Збільшення запасів ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат» у 2018 р. до 343 178 тис грн, у 2017 р. – до 220 869 тис грн, у 2016 р. – до 91 626 тис грн. Відповідний результат показує наявність як позитивних, так і негативних ознак, оскільки збільшення запасів може свідчити про зменшення виробничої діяльності підприємства, що у цілому призведе до зменшення фінансового результату, але, з іншого боку, можливо, збільшення запасів було вимушеною політикою підприємства з метою подальшої економії під впливом зростання цін на сировину і матеріали.

Розглядаючи всі складники запасів, можна стверджувати, що збільшення запасів відбулося за рахунок залишків готової продукції, яка в динаміці значно зростає: у 2018 р. – до 316 087 тис грн, у 2017 р. – до 197 052 тис грн, у 2016 р. – до 71 137 тис грн. Отже, відповідна тенденція вказує про проблеми ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат» із маркетинговою політикою, збутом продукції на ринку та високою конкуренцією в галузі.

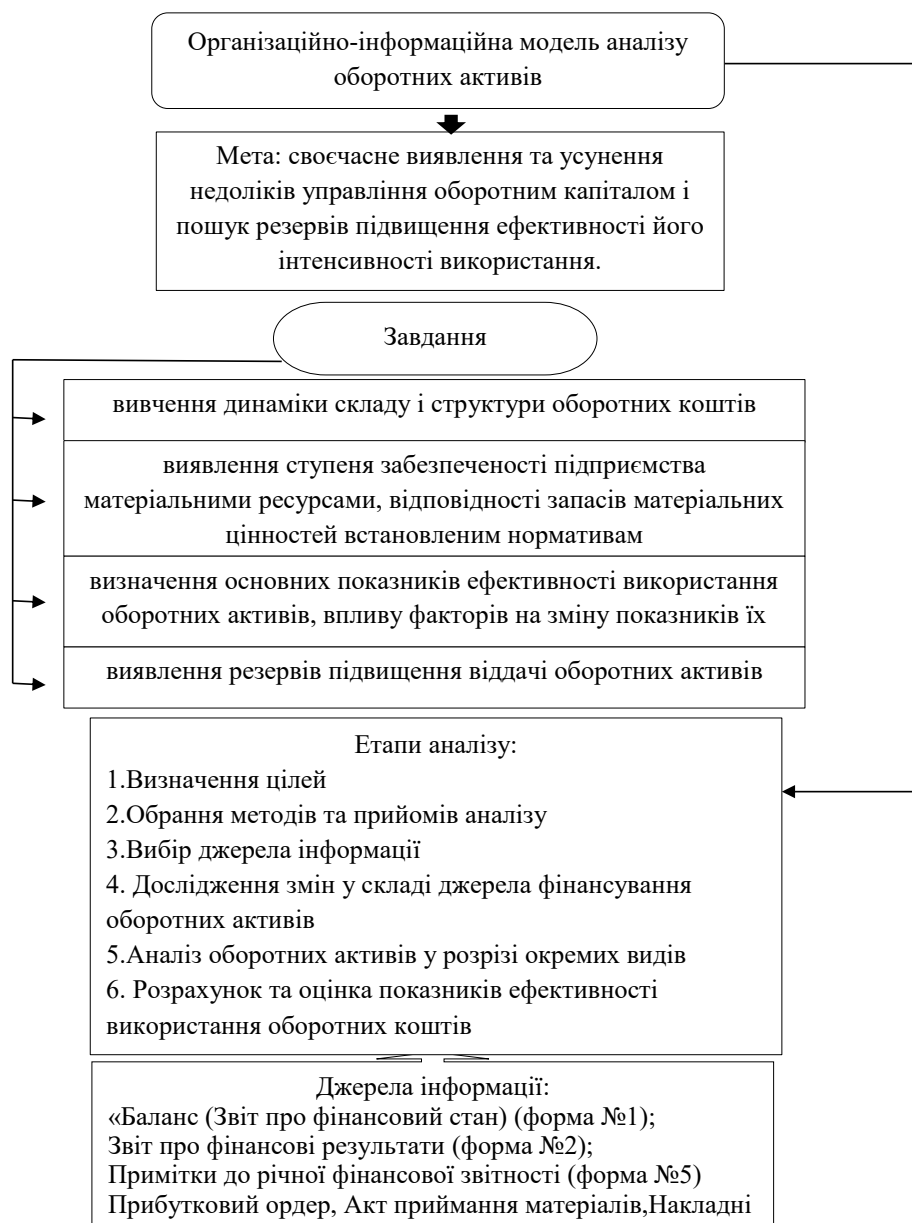

Рис. 2. Організаційно-інформаційна модель аналізу оборотних активів

Також значні зміни відбулися у дебіторській заборгованості за продукцію, товари і послуги, що вказує на погіршення стану розрахунків із підприємством.

Після загального аналізу складу, структури та динаміки оборотного капіталу ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат» особливо детально вивчають окремі види оборотних активів, причини їх зміни та наслідки. Велику увагу під час дослідження оборотних активів приділяють аналізу запасів, оскільки вони мають суттєвий вплив на фінансовий стан та виробничі результати підприємства.

На основі даних фінансової звітності ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат» за 2016–2018 рр. проведено аналіз запасів підприємства.

Отже, із даних табл. 2 видно, що у складі оборотних активів ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат» запаси займають значну частку, особливо в 2018 р. У 2016 р. запаси становлять 26,06%, у 2017 р. – 38,21%, у 2018 р. – 56,03% від вартості оборотних активів підприємства, що показує істотне збільшення, а саме у 2017 р. – на 12,15%, у 2018 р. – на 17,82%. Якщо розглядати склад і структуру запасів, то слід відзначити, що значну частку в запасах займає готова продукція: у 2016 р. – 20,23%, у 2017 р. – 34,09%, у 2018 р. – 51,61%.

Ситуація, яка склалася протягом зазначеного періоду, може свідчити про порушення маркетингової політики підприємства, низький попит на продукцію, високу конкуренцію

Таблиця 2

Методика розрахунку аналітичних показників підприємства

Показники	Алгоритм розрахунку		Джерело інформації	Напрямок позитивних змін
Ефективність використання джерел фінансування				
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2017	2018	Ф.№ 2, р.2050/ Ф.№ 2 р.1645	Збільшення
	899627/299767=3,00	970789/299767=3,24		
Ефективність грошового складника				
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1087395/464847=2,33	1052486/745265,5=1,41	Ф.№ 2 р.2000/ Ф.№ 1 р.1195	Зменшення
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	1087395/10992 + 3342,5+2562=64,3	1052486/20811+ 7864+19445=21,87	Ф.№ 2 р.2000/ Ф. 1 (р.1125+р.1130+1155)/2	Зменшення
Ефективність матеріального складника				
Коефіцієнт оборотності запасів	899627/156247,2=5,76	970789/18592=52,22	Ф.№ 2, р.2050/ Ф.№ 1 р.1100/2	Збільшення
Матеріаловіддача	654886/ 626022=1,05	879453/ 869761=1,01	Ф. № 5/ Ф. № 2 2500	Зменшення
Ризиковість оборотних активів				
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	265909/425942=0,62	138302/520296=0,27	Ф.№ 1 р.1165/ Ф. № 1 р.1695	Зменшення
Коефіцієнт покриття	578037/425942=1,36	612494/520296=1,18	Ф.№ 1 р.1195/ Ф. № 1 р.1695	Зменшення
Ризиковість джерел фінансування оборотних активів				
Коефіцієнт автономії	141650/ 683886=0,21	115854/ 722997=0,16	Ф. № 1 р.1400/Ф. № 1 р.1300	Зменшення
Коефіцієнт фінансової стабільності	141650/542236=0,26	115854/607143=0,19	Ф. № 1 р.1400/ (Ф. № 1 р.1595+1695)	Зменшення
Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу	542236/141650=3,83	607143/115854=5,24	(Ф. № 1 р.1595+1695)/ Ф. № 1 р.1400	Збільшення

Джерело: розроблено авторами на основі [9]

на ринку, низьку якість продукції, втрату ринків збуту, високу собівартість продукції. Збільшення залишків готової продукції ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат» негативно впливає на фінансовий стан підприємства внаслідок «заморожування оборотного капіталу, уповільнення його обертання; нестачі коштів; необхідності отримання додаткових кредитів і виникненням у зв'язку із цим додаткових витрат зі сплати процентів за ними; зростання кредиторської заборгованості перед постачальниками, бюджетом, працівниками з оплати праці тощо» [10, с. 430].

Якщо ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат» протягом наступних років буде нарощувати залишки готової продукції на складах, це може призвести до значних збитків, адже галузева специфіка суб'єкта господарювання не дає змоги зберігати продукцію довгий період часу.

Для успішної діяльності підприємства запаси мають бути оптимальними. Важливими умовами досягнення цього є:

обґрунтовані розрахунки потреби в запасах;

налагоджені стабільні відносини із постачальниками, що успішно виконують договірні зобов'язання;

забезпечення належної організації виробничого процесу;

раціональне визначення обсягів використання продукції на внутрішньогосподарські потреби [10, с. 431].

У процесі аналізу запасів потрібно порівняти фактичні залишки за певний період часу з нормативами (плановою потребою) та оцінити їх динаміку.

Надлишок або нестача запасів є факторами незадовільного фінансового стану підприємства. Причини їх утворення вивчаються під час внутрішнього аналізу в розрізі формування і використання: виробничих запасів (сировини, матеріалів, комплектуючих виробів і т. ін.), запасів незавершеного виробництва, готової продукції і товарів. За кожною групою запасів з'ясовується специфіка дії чинників, установлюються наслідки впливу відхилень від оптимальних (нормативних) рівнів на результати виробничо-фінансової діяльності та визначаються шляхи оптимізації запасів [10, с. 432].

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Провівши дослідження щодо сутності поняття «оборотних активів», виявлено, що серед сучасних дослідників існує неузгодженість у трактуванні таких категорій, як «оборотні активи», «оборотні засоби», «оборотний капі-

Таблиця 3

**Аналіз складу та динаміки оборотних активів
ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат» за 2016–2018 рр.**

Показники	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Відхилення 2018 р. порівняно з (+,-)		Темп зростання 2018 р. порівняно з (%)	
				2016 р	2017 р	2016 р	2017 р
Оборотні активи	351657	578037	612494	260837	34457	74,17	5,96
Запаси	91626	220869	343178	251552	122309	274,54	55,38
Виробничі запаси	15787	16199	20985	5198	4786	32,93	29,55
Незавершене виробництво	4528	7349	5824	1296	-1525	28,62	-20,75
Готова продукція	71137	197052	316087	244950	119035	344,34	60,41
Товари	174	269	282	108	13	62,07	4,83
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	14139	7845	33777	19638	25932	138,89	330,55
Дебіторська заборгованість за розрахунками:							
за виданими авансами	1027	5658	10070	9043	4412	880,53	77,98
з бюджетом	5432	28703	5924	492	-22779	9,06	-79,36
за розрахунками з внутрішніх розрахунків	31008	16090	22800	-8208	6710	-26,47	41,70
Інша поточна дебіторська заборгованість	548	4576	652	104	-3924	18,98	-85,75
Гроші та їхні еквіваленти	193743	265937	138302	-55441	-127635	-28,62	-47,99
Готівка	12	28	1	-11	-27	-91,67	-96,43
Рахунки в банках	193731	265909	138301	-55430	-127608	-28,61	-47,99
Витрати майбутніх періодів	168	604	149	-19	-455	-11,31	-75,33
Інші оборотні активи	13966	27755	57642	43676	29887	312,73	107,68

Джерело: розроблено авторами на основі [9]

Таблиця 4

**Аналіз складу та динаміки запасів
ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат», 2016–2018 рр.**

Показники	2016 р.		2017 р.		2018 р.		Відхилення (+,-)		Відхилення в пунктах структури	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2017 р./ 2016 р.	2018 р./ 2017 р.	2017 р./ 2016 р.	2018 р./ 2017 р.
Оборотні активи	351657	100,00	578037	100,00	612494	100	226380	34457	0,00	0,00
Запаси	91626	26,06	220869	38,21	343178	56,03	129243	122309	12,15	17,82
Виробничі запаси	15787	4,49	16199	2,80	20985	3,43	412	4786	-1,69	0,62
Незавершене виробництво	4528	1,29	7349	1,27	5824	0,95	2821	-1525	-0,02	-0,32
Готова продукція	71137	20,23	197052	34,09	316087	51,61	125915	119035	13,86	17,52
Товари	174	0,05	269	0,05	282	0,05	95	13	0,00	0,00

Джерело: розроблено авторами на основі [9]

тал», «оборотні фонди», «оборотні кошти», «поточні активи». Крім того, відсутній єдиний погляд на ці поняття навіть у законодавчо-нормативній базі України. Деякі дослідники вважають вищезазначені поняття синонімами, що, на нашу думку, погіршує процес управління оборотними активами.

Систематизувавши економічний, фінансовий та бухгалтерський підходи до трактування досліджених категорій, визначено поняття «оборотні активи» як сукупність фінансових і матеріальних активів, не обмежених у використанні, які обслуговують господарський процес, і призначені для реалізації чи споживання протя-

гом операційного циклу або одного року з дати складання балансу та забезпечення безперервності виробничо-комерційного циклу.

Показано підхід до аналізу оборотних активів підприємства на прикладі ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат», який охоплює: аналіз структури та динаміки як оборотних

активів, так і окремих елементів, аналіз складу та динаміки виробничих запасів. Даний аналіз дав змогу виявити суттєві недоліки в маркетинговій політиці підприємства, що може призвести до значного погіршення фінансового стану та допоміг розробити ефективні заходи для уникнення цього.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Полторак А.С. Визначення сутності оборотних активів: сучасні науково-методологічні підходи. *Ефективна економіка*. 2013. № 7. С 38–39. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2171> (дата звернення: 08.11.2019).
2. Федосов В.М. Теорія фінансів. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 576 с.
3. Павленко О.П., Бурсук Г.Ю. Фінансовий аналіз оборотних активів та оптимізація джерел їх формування. *Молодий вчений*. 2017. № 10. С. 981–984.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 № 73. База даних «Законодавство України». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0089-1> (дата звернення: 07.11.2019).
5. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності». База даних «Законодавство України». URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013 (дата звернення: 07.11.2019).
6. Донін Є.О. Особливості сучасних підходів щодо специфіки класифікації оборотних активів підприємства. *Економіка і організація управління*. 2018. № 1. С. 75–85.
7. Вербицький Т.О. Оборотні активи та їх відображення в бухгалтерському обліку і фінансовій звітності / за ред. Т.А. Демченко. Київ, 2013. С. 227–230.
8. Лебедева А.М. Методичні аспекти аналізу ефективності використання оборотних активів підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. № 3. URL : [http://zt.knteu.kiev.ua/files/2015/%E2%84%961\(78\)/uazt_2015_1_9.pdf](http://zt.knteu.kiev.ua/files/2015/%E2%84%961(78)/uazt_2015_1_9.pdf) (дата звернення: 08.11.2019).
9. Річна фінансова звітність ТОВ «Золотоніський маслоробний комбінат». URL : <https://smida.gov.ua> (дата звернення: 08.11.2019).
10. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз. Полтава, 2016. С. 430–432.

REFERENCES:

1. Poltorak A.S. (2013) *Vyznachennja sutnosti oborotnyh aktyviv: suchasni naukovo-metodologichni pidhody* [Determination of the essence of circulating assets: current scientific and methodological approaches]. *Efektivna ekonomik* (electronic journal), No. 7. pp. 38-39. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2171> (accessed 8 November 2019).
2. Fedosov V. M. (2010) *Teorija finansiv* [Theory of Finance]. Kyiv: Center for Educational Literature. (in Ukrainian)
3. Pavlenko O.P., Bursuk G. Yu. (2017) Finansovyj analiz oborotnyh aktyviv ta optymizacija dzherel ih formuvannja [Financial analysis of current assets and optimization of sources of their formation]. *Young scientist*, no. 10, pp. 981-984.
4. Nacional'ne polozhennja (standart) buhgalters'kogo obliku 1 "Zagal'ni vymogy do finansovoi' zvitnosti" vid 07.02.2013 [National Accounting Standard (Standard) 1 "General Requirements to the Financial Statements" No. 73 of 07.02.2013] Database: Legislation of Ukraine. Available at :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0089-1> (accessed 7 November 2019).
5. Mizhnarodnyj standart buhgalters'kogo obliku 1 "Podannja finansovoi' zvitnosti" [International Accounting Standard 1 "Presentation of Financial Statements"]. Database: Legislation of Ukraine. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013 (accessed 7 November 2019).
6. Donin E. O. (2018) Osoblyvosti suchasnyh pidhodiv shhodo specyfiky klasyfikacii' oborotnyh aktyviv pidpryjemstva [Features of modern approaches to the specific classification of current assets of the enterprise]. Proceedings of the *Economics and organization of management*, No. 1, pp. 75-85.
7. Verbitsky T.O. (2013) *Oborotni aktyvy ta ih vidobrazhennja v buhgalters'komu obliku i finansovij zvitnosti* [Current assets and their presentation in accounting and financial statements] (eds. T.A. Demchenko), Kyiv, pp. 227 – 230
8. Lebedeva A. M. (2015) *Metodychni aspekty analizu efektyvnosti vykorystannja oborotnyh aktyviv pidpryjemstva* [Methodical aspects of the analysis of efficiency of use of circulating assets of the enterprise]. *Effective Economics: An Electronic Scientific Professional Edition*, no. 3. Available at: [http://zt.knteu.kiev.ua/files/2015/%E2%84%961\(78\)/uazt_2015_1_9.pdf](http://zt.knteu.kiev.ua/files/2015/%E2%84%961(78)/uazt_2015_1_9.pdf) (accessed 8 November 2019).
9. Richna finansova zvitnist' TOV "Zolotonis'kyj maslorobnyj kombinat" [Annual Financial Statements of Zolotonisk Oil and Gas Plant LLC]. Available at: <https://smida.gov.ua> (accessed 8 November 2019).
10. Tyutyunnik Yu. M., Dorogan-Pisarenko L.O., Tyutyunnik S.V. (2016) *Finansovyj analiz* [Financial analysis]. Poltava, pp. 430-432.